

מדינת ישראל

ועדות המשמעת – משרד הבריאות בירושלים

בד"מ 4/3/23

תאריך: 30.11.24

ועדת משמעת לפי סעיף 44 (א) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז - 1976

ד"ר ירון נזריאן - יו"ר, נציג המנהל הכללי

ד"ר אלון גרוזמן - נציג הסתדרות הרופאים

עו"ד נירה דורני - נציגת היועצת המשפטית לממשלה

הקובל: עו"ד תומר דגני-חנית

בשם המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות

נגד

הנקבל: ד"ר רשף משולם

באמצעות עו"ד זוהר יהלום

מייל: yahalomz@yahalomlaw.co.ilהמלצה להטלת אמצעי משמעת

1. נסיבות הקובלנה :
2. הנקבל הוא רופא אשר ביום 18.9.23 החזיק בביתו ברחוב הרצל 73 תל אביב סם מסוכן מסוג GBL במשקל של 30 מי"ל וסם מסוכן קנאבוס במשקל של 33.40 גרם נטו לצריכה עצמית.
3. על יסוד הודאתו של הנקבל בכל העובדות הנטענות בכתב האישום המתוקן שעמד בפני ביהמ"ש שם, הורשע הנקבל בעבירה אחת של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7א(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים נוסח חדש, התשל"ג 1973.
4. עם קבלת הכרעת הדין הוגשה נגד הנקבל קובלנה אשר כללה את סעיפים 41(5) לפקודת הרופאים בגין הרשעה בפלילים וכן סעיף 41 (1) לפקודת הרופאים, התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה.

5. ביום 15.7.24 נגזר דינו של הנקבל במסגרתו בית המשפט ביטל את הרשעתו **תוך שקבע שהנקבל אכן ביצע את המיוחס לו בכתב האישום** והטיל עליו את העונשים הבאים : צו מבחן למשך שנה וצו שירות לתועלת הציבור של 120 שעות.
6. בהתאם לכך, תוקן כתב הקובלנה המקורי והוסר ממנו סעיף 41(5) לפקודת הרופאים.
7. ביום 8.9.24 נמסר לצדדים כי הוחלט להמליץ להרשיע את הנקבל בעבירה המיוחסת לו על פי כתב הקובלנה המתוקנת, בעבירה על פי סעיף 41(1) לפקודת הרופאים : התנהגות שאינה הולמת רופא.
8. נימוקים בגין החלטה זו נשלחו לצדדים ביום 7.10.24.
9. החלטה זו התקבלה בעקבות עיון בכלל המסמכים והטענות של הצדדים בדיון ובפרוטוקולים של ביהמ"ש בתיק פלילי 47974-06-23 החלטות מיום 18.3.23 ומיום 15.7.24.
10. ההחלטה התקבלה על יסוד הודאתו של הנקבל בעבירות המיוחסות לו בדין הפלילי שהן החזקה בסמים מסוכנים לשימוש עצמי, ועל אף שהנקבל, בסופו של יום לא הורשע, בביהמ"ש הפלילי, עקב הסדר טיעון שם הרי שלהודאה זו קיימת נפקות בהליך המשמעותי.
11. במסגרת זו דחתה הועדה שלל טענות אשר הועלו על ידי ב"כ הנקבל ובהן :
 - 11.1 טענה כי במקום בו לא קיימת הרשעה במשפט הפלילי אין לייחס עבירה בהליך המשמעותי אולם טענה זו נסתרה בפסה"ד אשר הובא על ידי ב"כ הנקבל (ראה עב"י י-ס 47974-06-23 **ח'טיב נגד נציבות שירות המדינה** חוק שירות ציבור , פורסם בנבו).
 - 11.2 טענה כי הכמות אשר היתה ברשותו היתה קטנה אולם טענה זו אינה עומדת במבחן המציאות ובהודאה של הנקבל בהחזקה בכמות העולה כדי עבירה בדין הפלילי על פי החוק.
 - 11.3 טענה כי סעיף העבירה נועד לחול על מעשה ומחדל של רופא במסגרת עבודתו. הועדה סברה אחרת שכן הדין המשמעותי רלוונטי אף בעבירות שלא התקיימו במקום העבודה וחלות אף על התנהגות בעניינים האישיים ואחרים וזאת אף אם אותה התנהגות אינה באה לכדי עבירה פלילית , ולא כל שכן כאשר אותה התנהגות מקימה עבירה פלילית אותה נקבע שביצע. (ראה ע"א 224/79 **יעקב דיאמנט נגד משרד הבריאות** פד"י לה (2) תשמ"א תשמ"ב 323 1981 , בד"מ 1/12/22 **המשנה למנכ"ל משרד הבריאות נגד דר עאטף גובראן**).
- עוד ציינה הועדה כי, עצם ההחזקה של סמים מסוכנים נקבעה כעבירה משמעותית על ידי כלל הערכאות אשר דנות בהליכים משמעותיים לרבות משרד הבריאות וכי הכרעות אלה נקבעו עקב העדר רצון של הרשויות והמחוקק כי עובדי ציבור יחזיקו סמים מסוכנים אף לשימוש עצמי ולא כל שכן רופאים (ראה תיק 370/93 **דר ולציסלאב זובין**, בד"מ 2/2/23 **המשנה למשרד מנכ"ל משרד הבריאות נגד דר אלון ברקוביץ** מיום 19.5.23, בד"מ 39/14 **בית דין לענייני משמעת של עובדי מדינה נגד ציון קטיעי** שם גם בוטלה ההרשעה בדין הפלילי בד"א 90/06 ו 99/06 **הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין מחוז ת"א נגד עו"ד פלוני**).
- 11.4 הנקבל טען כי החזיק בסם מסוג GBL לשימוש עצמי (ריסים /איפור) ובייחוד שלא לשם פגיעה באחר והציג את טופס ההזמנה מהאינטרנט, לפיו הוזמן חומר להסרת ריסים בו היה מצוי רכיב ה GBL ללא תשומת לבו של הנאשם ובן זוגו. הועדה אינה מהווה ערכאת ערעור על ביהמ"ש ועם זאת הבהירה כי, אף אם האמינה לנקבל, עדיין קיימת החזקה של סם נוסף מסוג קנאביס אשר נועד לשימוש עצמי על פי הודאתו של הנקבל ולנוכח הודאתו בביהמ"ש ההרשעה היא בלתי נמנעת.

11.5 טענה אודות נרמול השימוש בסמים מסוכנים והכמויות שנתפשו אשר הן לשימוש עצמי בלבד שהעונש בגין הוא קנס בלבד. הועדה לא קיבלה טענה זו והבהירה כי קנאביס נחשב לסם מסוכן וכי יש לו השפעות שליליות על התפקוד הקוגניטיבי, השפעות נוירולוגיות והתמכרות וכן השפעות על התפקוד הניהולי ופרטה אותן. (ראה לכך: Adverse Effects of Recreational and Medical Cannabis, By Ivan Urits, Karina Charipova, Kyle Gress, Nathan. Li, Amnon A. Berger, Elyse M. Cornett, Hisham Kassem, Anh L. Ngo, Alan D. Kaye, Omar Viswanath Psychopharmacology Bulletin: Vol. 51 No. 1).

11.6 הועדה ציינה כי, היא רואה קשר הדוק בין כשירותו של רופא לבין השימוש בסמים אשר הוגדרו כמסוכנים תחת החוק הישראלי. כפי שפורט סם מסוג קנאביס עשוי להשפיע על כשירותו של המשתמש בו והדבר חמור במיוחד כאשר מדובר ברופא אשר הציבור סומך על כשירותו והחלטותיו בנוגע לגופו ונפשו של המטופל והכרח כי יגייס את כל משאביו הפיסיים והאינטלקטואליים על מנת לקבל החלטות, שלעיתים הן הוותיקות גורל בנוגע לגופו ונפשו של המטופל. לפיכך, לא קיבלה הועדה כל טענה אשר מפחיתה מערך השימוש בסמים מסוכנים בכל הנוגע למקצועות הרפואה אשר עשויים לפגוע הציבור לגבי יכולת קבלת ההחלטות של הרופאים.

11.7 ביום 28.11.24 התקיים דיון ובו טענו הצדדים בכל הנוגע לרמת הענישה הראויה במקרה דנן.

12. טענות ב"כ הקובל:

13. ב"כ הקובל טען כי המדובר בעבירה חמורה. כי הנקבל החזיק סמים מסוג קנאביס וGBL וכי על פי הפסיקה יש להתלות את רישיונו, אף לחודש אחד, לנוכח הכמות אשר נתפשה בידיו שהנה גדולה מבחינה כמותית, וכן לנוכח ההחזקה בסוג סם נוסף מסוג GBL ולא רק קנאביס.

14. לתמיכה בטענות ב"כ הקובל הציג הוא את הפסיקה הבאה:

15. דוח הועדה בעניין תיק מספ 30/39 ולדיצ'לאב זוהין – לפיו השתמש הרופא בסם נרקוטי לשיכוך כאבים וקיבל נזיפה לאור ביטול הרשעתו.

16. בד"מ 39/14 ביה"ד למשמעת של עובדי מדינה נגד ציון קטיעי – החזקת סם מסוג חשיש לצריכה עצמית, הנאשם שם קיבל נזיפה חמורה וניכוי ממשכורתו.

17. בד"מ 99/06 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נגד עו"ד פלוני – שם הנקבל הורשע בביהמ"ש בעבירות של סחר בסמים (אקסטאזי) ואף קיבל תקופת מאסר בפועל, הנקבל שם ישב בכלא ושוחרר לאחר שנה ועשרה חודשים בהתאם לזיכוי מביהמ"ש העליון. אמצעי המשמעת אשר הוטל עליו היה השעייה זמנית אשר חפפה את תקופת מאסרו.

18. תיק בד"מ 2/2/23 ד"ר אלון ברקוביץ – אחזקה לשימוש עצמי של סם מסוג קוקאין. הנקבל הורשע בביהמ"ש והושת עליו עונש מאסר על תנאי של 3 חודשים לתקופה של שנתיים והתחייבות לשלם 1000 ₪ להמנע מהעבירה בה הורשע למשך שנה. ועדת המשמעת המליצה שם על התליית רישיונו של הנקבל למשך חודש.

19. בד"מ 85/11 ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה נגד מיכאל לימור – הנקבל שם החזיק חשיש לצריכה עצמית ובהתאם להודאתו הורשע בנזיפה, ניכוי ממשכורתו והורדה בדרגה.

20. בד"מ 41/20 ביה"ד למשמעת של עובדי מדינה נגד ליהוא נשרי – הורשע בביהמ"ש באחזקה ושימוש בסמים מסוג קנאביס לצריכה עצמית ובהתאם להודאתו הורשע בנזיפה, ניכוי ממשכורתו והורדה בדרגה.

21. בד"מ 40/11 ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה נגד רונן אייל – הנקבל שם החזיק חשיש לצריכה עצמית ובהתאם להודאתו הורשע בנזיפה, ניכוי ממשכורתו והורדה בדרגה.

22. בד"מ 40/11 ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה בירושלים נגד אלונה שפירא – הנקבלת שם הורשעה בביהמ"ש בהחזקת סם מסוגחשיש לצריכה עצמית ועל יסוד הודאתה הורשעה בנזיפה, ניכוי ממשכורתה והורדה בדרגה.

23. ב"כ הקובל טען בנוסף כי הנקבל לא הציג נסיבות מיוחדות לשם הקלה בעונש אשר נקבע למשל במקרה של ד"ר אלון ברקוביץ שם ההתלייה למשך חודש נתנה על בסיס נסיבות מקלות בהן נשרף ביתו ועוד.

24. טענות ב"כ הנקבל:

25. ב"כ הנקבל טען כי, אין מקום להשית על הנקבל ענישה מסוג התלייה.

26. נטען לזכותו של הנקבל כי המדובר ברופא מקצועי, אחד הטובים הקיימים ברפואה בכלל וברפואה הדחופה בכלל, שהנו רופא מוכשר ומערך בבית החולים איכילוב. רופא אשר מיועד לתפקיד ניהוליים על ידי ממוניו.

27. לטובתו העיד פרופ דוד זלצר, שהוא סמנכ"ל רפואה דחופה בביה"ח איכילוב, אשר טען כי המדובר ברופא מוערך ומוכשר אשר עושה עבודתו נאמנה. עוד נטען כי הנקבל מגיע בזמן ומעולם לא היו עימו בעיות כלשהן בוודאי שלא אלה מהסוג עליו הוגשה הקובלנה, לא היו איחורים ולא אירועים למרות אוסף הלחצים שהיו עליו. בנוסף צוין כי, ביה"ח זקוק לרופאים כמו הנקבל ובייחוד במצב של היום שרופאים מצויים במילואים, ביה"ח זקוק לנקבל מאוד. פרופ זלצר טען כי הוא מייעד את הנקבל לתפקיד של ניהול מלר"ד של איכילוב אשר רואה 140 אלף מטופלים בשנה וכי הנקבל מיועד לנהל את אחד האגפים שם מתוך ה-3 הקיימים. טען כי יש לו יכולות הדרכה גבוהות מאוד וכי הנקבל היה אחראי על הכשרת מתמחים.

28. עוד העיד לטובת הנקבל ד"ר שאולי קצן, רופא פנימאי ונפרולוג, הממונה על הנקבל בקופת החולים מכבי בה עובד הנקבל במקביל לעבודתו בביה"ח איכילוב. העד חיזק את העדות הקודמת ואף הוא טען כי המדובר ברופא מצוין, מקצועי ברמה גבוהה מאוד, מוערך ואהוד על כולם שאין עימו בעיות כלשהן וכי הוא עושה את עבודתו במרפאת המכבי בצורה מקצועית וטובה וכי לא היו עימו כל בעיות שהן. עוד נטען כי, התלייה תגרום לנקבל לאבד את מקום עבודתו במכבי כי מכבי תאלץ לסיים את ההתקשרות עימו.

29. הוגשו לזכות הנקבל מכתבי המלצה רבים ובהם:

30. מכתב מהדיקאנית של הפקולטה לרפואה בתל אביב על הצטיינותו כמורה בשנת 2023.

31. מכתב מד"ר שרון גרינברג מומחה ברפואה דחופה, ד"ר אפרת זהדברג מומחית ברפואה דחופה, ד"ר נעים מתא מומחה ברפואה דחופה, ד"ר על מסירותו לחולים, ד"ר הלר קבין מומחה ברפואה פנימית וד"ר אלוש ואלרי מומחה ברפואה דחופה, כולם מעידים על הצטיינותו, מקצועיותו, מסירותו, הרצון ללמוד ולסייע וחיוניותו למחלקות.

32. הוצגה גם תעודה על התמחותו ברפואת חירום.

33. זאת ועוד, הנקבל עמד בפני הוועדה והסביר את התלאות אשר קרו לו מאז המעצר.

34. על אף איסור הפרסום כתבים חשפו את זהותו והוא הושפל מול עמיתיו וכלפי כולי עלמא.

35. הנקבל נאלץ להתגונן בהליך מזורז של התליית הרישיון, בפני ועדת המשמעת וכן בביהמ"ש בהליך הפלילי. מעבר להוצאות הרי שבמשך למעלה משנה הוא מתמודד עם כל ההליכים במקביל דבר אשר גבה ממנו מחירים נפשיים רבים.

36. עוד טען הנקבל, כי עקב ניהול ההליכים במקביל והמחיר הכבד המפורט לעיל נאלץ להתנהל בהליכים ולהודות אף שסבר לפחות בנוגע לGBL כי אין בכך מאומה לאור טעותו בהזמנה של ריסיס שלא ידע שמכילים את החומר הזה אולם לאור ההחזקה של הקנאביס הבין שממילא הוא יואשם בהחזקה.

37. עוד נטען כי בהסכם שלו עם קופת החולים קיים סעיף כי לא ניתן שרישיונו יותלה ואם הרישיון יותלה ייגרם לו נזק רב והוא יפוטל.

38. הנקבל פירט את מסירותו לציבור ולמטופלים והעיד על כך שב7.10.23 הגיע מיידית לבית החולים והחל לטפל בפצועים, כי הוא נוטל בעומס בהעדרם של רופאים המגויסים למילואים מבית החולים, וכן על תוכניותיו להתנדב ולטפל בטרנסג'נדרים בעתיד.

39. לזכות הנקבל נטען כי המדובר ברופא מצטיין שהבין את מעשיו וסבל מהתוצאות של פעולותיו ואין מקום להשית עליו עונש חמור נוסף כהתליה שיגרום לו לאבד את פרנסתו וכן למנוע ממנו בעתיד התקדמות מקצועית.

40. לבסוף נטען כי, יש לאבחן את הפסיקה אשר הובאה על ידי ב"כ הקובל וכי לא מדובר ברופא שעשה שימוש בסמים קשים כגון הירואין וקוקאין, הוא לא עשה שימוש בזמן עבודתו, לא פגע במטופלים או באחרים ואף לא הורשע בסופו של יום. עוד נטען כי, במסגרת ההליך הפלילי התסקיר המליץ שלא להותירו אף במעקב ואילו הנקבל הסכים לעשות עבודות שירות ולסיים את ההליך.

41. דיון והמלצות:

42. השיקול המרכזי בהליכים המשמעתיים הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו ועל כבודו של מקצוע הרפואה ועל אימון הציבור ברופאים.

43. יחד עם זאת, נקבע בע"א 50/91 אדגר סבין נ. שר הבריאות, פ"ד מז :

"אין לתחום את השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעתי... יש לנקוט לענין זה אמת מידה גמישה, אשר תאפשר להביא בחשבון, בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של רופא, אך גם ערכים, ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעטית – מקצועית להגן. בין אלו ניתן למנות את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע... ואת אמון הציבור במקצוע..."

44. הבענו את דעתנו כי, הועדה אינה מקבלת את השימוש בסמים בכלל ואף סם מסוג קנאביס בפרט עקב ההשפעות של הסם על כשירותו של רופא בקבלת החלטות מהותיות והרות גורל בנוגע למטופליו והפגיעה הרבה באמון הציבור ביודעו כי הרופא שבפניו אינו כשיר חלקית או במלואו לטפל בו או ביקיריו.

45. יחד עם זאת, בשקלנו את מכלול העובדות והראיות אשר הובאו בפנינו, לא מצאנו כי זהו המקרה המתאים להתליית רישיון.

46. בבחינת הפסיקה אשר הוגשה לעיונו, נראה כי ברוב המקרים בהם נטלו חלק עובדי ציבור אלה קיבלו נזיפות ועונשים אחרים אך לא השעיה. במקרה של עורך הדין פלוני, הושת עונש השעיה שחפף לתקופת מאסרו וגם זאת במקרה חמור יותר של סחר בסמים והרשעה בפלילים ומאסר.

47. בבחינת הפסיקה הנוגעת לרופאים הרי שבמקרה של ולדיצלב לא הושת עונש התלייה אלא נזיפה אף שהרופא היה מכור לסמים נרקוטים וזאת בעיקר עקב ביטול הרשעתו. במקרה של ד"ר אלון ברקוביץ – שם הורשע הרופא, בניגוד לנקבל כאן, והיה קיים חשש מחזרה על מעשיו וגם אז עונשו הופחת לחודש התלייה בלבד עקב הנסיבות שם עקב שריפת ביתו.

48. במקרה דנן, המדובר ברופא מצטיין מהשורה הראשונה, מסור למטופליו ואשר עושה עבודתו נאמנה. בנסיבות העניין הנקבל נטל אחריות והודה במעשיו, שיתף פעולה והרשעתו בוטלה על ידי בית המשפט. אף כי החזקת הסמים לשימוש עצמי אינה הולמת את מקצוע הרפואה ואינה מקובלת הרי שהנקבל לא החזיק את הסמים אלא בביתו ואין עדות כי חלילה פגע בציבור בכלל ולא במטופליו ו/או בכל אדם ו/או גרם לנזק בעבודתו. ההיפך הוא הנכון, שמענו וראינו מסמכים כי המדובר ברופא מסור, מצטיין, מעוניין ללמוד ולהשקיע במטופלים, עושה עבודתו נאמנה, חרוץ ואמין על המטופלים ועל עמיתיו ומנהליו ואף מיועד לקידום מקצועי על ידי ממוניו.

49. מההליכים בבית המשפט לרבות התסקיר החיובי הנזכר בפרוטוקול הדיון מיום 15.7.24 ת"פ 3684-10-23 אנו למדים עוד כי אין סכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של הנקבל והנימוקים אשר נזכרו על ידי ב"כ המאשימה שם. עובדה זו מתחזקת לאור עדותו של הנקבל, אשר דיבר מדם ליבו, כי הוא הפנים את מעשיו וסבל רבות מההשלכות של מעשיו והפגיעה בשמו הטוב והבושה שהוא חש עקב פרסום מעשיו, חרף איסור הפרסום שחל על הפרשה.

50. נציין גם כי, הנקבל עשוי לאבד את מטה לחמו עקב מתן התליית הרישיון לאור ההסכם עם קופת החולים.

51. לזכותו של הנקבל עומדים גם התגייסותו לטפל בפצועים מאז 7.10.23, עת שהה במעצר בית והורשה ללכת לבית החולים ולסייע במאמצי בית החולים בקליטת הפצועים והטיפול בהם. הנקבל מאז משרת נאמנה את הציבור והמטופלים ומסייע לבית החולים אשר מצוי בחוסר ברופאים אשר מגויסים למילואים.

52. מכל אלה אנו סבורים כי התליית רישיונו של הנקבל במקרה זה אינה משקפת את הערכים והאינטרסים של הענישה המשמעתית ועשויה לגרום יותר נזק מתועלת.

53. המלצה להטלת אמצעי משמעת:

לאחר בחינת מכלול הטיעונים אשר הוצגו בפנינו, המסמכים, העדויות והדין הנוהג הננו סבורים כי קיימות נסיבות אשר אינן מצדיקות מתן ענישה מסוג התלייה נגד הנקבל והננו ממליצים כי הנקבל יקבל עונש מסוג נזיפה.

החלטה זו התקבלה על ידי כל חברי הועדה פה אחד.

עו"ד נירה דורני בנימין

ד"ר אלון גרוזמן

ד"ר ירון נזריאן

נציגת היועמ"ש

נציג הסתדרות הרופאים

יו"ר נציג המנכ"ל